

ks. Łukasz Simiński

Same dobre wiadomości

Scenariusz lekcji religii do Orędzia papieża Franciszka na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu

Dla gimnazjum

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- analiza i interpretacja myśli zawartych w Orędziu papieża Franciszka na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu;
- kształtowanie postawy odważnego głoszenia Dobrej Nowiny.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiedza:

- po katechezie uczeń wymienia przyczyny podawania negatywnych wiadomości w mediach;
- po katechezie uczeń redaguje treść pierwszej strony gazety z dobrymi nowinami;
- po katechezie uczeń podaje przykładowe treści orędzia.

Umiejętności:

- po katechezie uczeń określa, czym jest Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu;
- uzasadnia, dlaczego katolicy mają głosić dobrą, a nie złą nowinę.

Postawy:

- uczeń deklaruje pragnienie głoszenia Dobrej Nowiny swoim życiem.

Formy organizacji zajęć: grupowa, partnerska.

Metody dydaktyczne: pogadanka, praca z tekstem, projekt – pierwsza strona gazety.

Środki dydaktyczne: ksero modlitwy za samego siebie, pierwsze strony gazet, kolorowe czasopisma, kartki A3 lub A4, pisaki, kredki, flamastry, klej, nożyczki, tekst orędzia (załącznik 1).

Schemat zajęć

I. Wprowadzenie

1. Propozycja modlitwy na rozpoczęcie:

Modlitwa za samego siebie

„Boże, nasz Ojciec, powierzam Ci siebie i proszę, bym korzystając z Internetu (komputera, prasy, radia, telewizji i filmu), wybierał tylko to, co prowadzi mnie do poznania Ciebie, otaczającego mnie świata i siebie samego. Niech informacje, z których korzystam, służą mojemu rozwojowi intelektualnemu i duchowemu, który umożliwi dążenie do pełni człowieczeństwa i chrześcijaństwa. Anioł Stróż, którego mi dałeś za opiekuna i przewodnika, niech strzeże mnie i prowadzi, bym korzystając z komputera (prasy, radia, telewizora i innych środków audiowizualnych), uniknął zagrożeń i zła, które mogę w nich napotkać, bym nie

marnował czasu i talentów ani nie zaniedbywał możliwości czynienia dobra za ich pośrednictwem. Obroń mnie przed utratą poczucia rzeczywistości i przed egocentryzmem. Spraw, żebym chciał i umiał z radością dzielić się z innymi tym dobrem, z którego sam korzystam. Proszę Cię o to przez Chrystusa, Pana naszego. Amen”¹.

2. Wprowadzając w tematykę spotkania, nauczyciel mówi o historii Światowych Dni Środków Społecznego Przekazu: *Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu jest przedsięwzięciem o charakterze międzynarodowym. Został stworzony jako odpowiedź na wezwanie Soboru Watykańskiego II, który w punkcie 18 Dekretu o środkach społecznego przekazu Inter mirifica z 4 grudnia 1963 roku oświadczył: „W celu skuteczniejszego umacniania różnorodnych form apostołstwa w zakresie środków społecznego przekazu, zgodnie z postanowieniem biskupów, należy ustanowić we wszystkich diecezjach świata dzień, w którym każdego roku wierni będą pouczani o swoich obowiązkach pod tym względem, zachęceni do zanoszenia w tej intencji modlitw i do składania na ten cel ofiar, które winny być przeznaczane na organizowanie i utrzymywanie instytucji i przedsięwzięć, popieranych na tym polu przez Kościół, stosownie do potrzeb świata katolickiego”.* Po raz pierwszy Dzień Środków Społecznego Przekazu obchodzono na polecenie Pawła VI w niedzielę 7 maja 1967 roku; 1 maja tego roku papież ogłosił z tej okazji orędzie. Od tamtego czasu papieże ogłaszają z pewnym wyprzedzeniem najpierw hasło, a następnie orędzie na dany Dzień. Paweł VI ogłosił 12 takich dokumentów, Jan Paweł II – 27, Benedykt XVI – 8, a papież Franciszek – 4. W większości krajów Dzień ten obchodzi się w niedzielę przed uroczystością Zesłania Ducha Świętego, ale episkopaty krajowe mogą też wyznaczać własne daty tego Dnia. W Polsce jest on obchodzony w trzecią niedzielę września.

3. Uczniowie pracując w parach, analizują pierwsze strony gazet (załącznik 1 lub ksero aktualnych wydań popularnych dzienników, w których jest sporo negatywnych informacji).

4. Podczas czytania prasy mają za zadanie określić, ile jest na pierwszych stronach poszczególnych dzienników informacji pozytywnych, a ile negatywnych.

5. Po wykonaniu zadania kilka par prezentuje wyniki swojej pracy z podaniem, który rodzaj wiadomości przeważa.

Puenta

Czytając prasę lub oglądając wiadomości, można niejednokrotnie odnieść wrażenie, że mówi się tu jedynie o okropnych i smutnych wydarzeniach. Dlaczego media koncentrują się na złych aspektach życia zamiast na tych dobrych? Dziennikarze chętniej przekazują negatywne treści, ponieważ informacja o nagłej tragedii robi większe wrażenia na odbiorcach i wzbudza ciekawość. Naszym zadaniem jako ludzi wiary jest przekazywać dobrą nowinę, co podkreśla papież Franciszek w Orędziu na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, które jest zatytułowane: *„Nie lękaj się, bo jestem z tobą” (Iz 43,5). Przekazujemy nadzieję i ufność w naszych czasach.*

II. Analiza Orędzia na 51. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu

1. Nauczyciel dzieli wszystkich na grupy czteroosobowe. Uczniowie będą mieli za zadanie wykonać pierwszą stronę gazety, na której muszą się znaleźć same dobre wiadomości.

¹ *Modlitwa za samego siebie*, <http://www.katolik.pl/modlitwa.html?c=22246> (dostęp: 26 czerwca 2017).

2. Każda grupa otrzymuje następujące przedmioty przydatne do wykonania zadania: kolorowe czasopisma (warto je przejrzeć wcześniej, czy nie ma niestosownych reklam itp.), kartkę A3 lub A4, pisaki, kredki, flamastry, klej oraz nożyczki.
3. Otrzymują także tekst orędzia (załącznik 2). Prowadzący poleca zapoznanie się z jego treścią. Podczas lektury uczniowie wybierają te treści z orędzia, które dla nich są ważne i ciekawe.
4. Nauczyciel zaznacza, że w każdej pracy mają się znaleźć następujące elementy: nazwa gazety (prawdziwa lub fikcyjna), rok wydania, cena, tytuły artykułu, tekst artykułu (5-7 zdań), zdjęcie lub obrazek związany z tematem, mogą też być reklamy, krzyżówki, zapowiedzi innych artykułów oraz tekst z orędzia papieża Franciszka.
5. Po wykonaniu zadania każda grupa prezentuje swoje prace i uzasadnia, dlaczego właśnie taki fragment orędzia umieściła w swojej gazecie. Owoce pracy można wywiesić na szkolnej gazetce, aby inni również mogli zapoznać się z treścią papieskiego przesłania.

III. Nowe życie/pogłębienie wiary

„W wielu kościołach dobra nowina niepostrzeżenie zmieniała się w dobre rady: masz żyć tak a tak. Tak a tak masz się modlić. Oto techniki, które pomogą ci stać się lepszym chrześcijaninem, lepszym człowiekiem, lepszą żoną czy mężem. A przede wszystkim: pokażemy ci, co robić, by nie zabił, zmierzając ku temu, co cię czeka po śmierci. Słuchaj nas: odmawiaj tę modlitwę, a będziesz zbawiona czy zbawiony. Nie pójdziesz do piekła; pójdziesz do nieba. Tak się to robi. To nie nowina – to rady.

Rady uczą nas postępowania, które ma przynieść pożądane skutki. Oczywiście w udzielaniu dobrych rad nie ma niczego niestosownego. Wszyscy ich potrzebujemy. Ale to nie to samo co dobra nowina. Dobra nowina to wiadomość, że zdarzyło się coś ważnego. I to o dobrą nowinę chodziło Jezusowi i Jego pierwszym uczniom.

Ktoś w tym momencie zaprotestuje: «Mój Kościół nie zapomniał o dobrej nowinie! Wiemy, że Jezus umarł za nasze grzechy! Przyjął za nas karę, abyśmy mogli iść do nieba! Czyż to nie dobra nowina? Jeśli myślałbyś, że jest ci pisane piekło, i nagle ktoś powiedziałby ci, że Bóg zrobił coś w tej sprawie, czy nie byłaby to dobra wiadomość?».

Owszem, niewątpliwie. Ale – co dla wielu ludzi szokujące i trudne – niezupełnie tę dobrą nowinę głosił Jezus i wczesny Kościół. Inaczej mówiąc, podczas gdy niektórzy nauczyciele chrześcijańscy zamienili dobrą nowinę na dobre rady, inni zachowali wprawdzie sens słowa «ewangelia», oznaczającego «dobrą wiadomość», ale opowiadają historię inną niż to, co przez dobrą nowinę rozumieli autorzy Nowego Testamentu.

Owszem, treścią dobrej nowiny rzeczywiście jest Jezus, a zwłaszcza Jego śmierć i zmartwychwstanie. Owszem, ta dobra nowina rzeczywiście otwiera przed nami perspektywę ostatecznej przyszłości, która wychodzi poza śmierć, abyśmy oczekując jej, mogli żyć w nadziei i radości. Tyle że stosowany zazwyczaj schemat niebo-piekło, choć popularny, zniekształca dobrą nowinę Biblii. Przez wiele wieków Kościoły Zachodu błędnie odczytywały tę historię. Zapomniały o jej kontekście, o ramach, które nadają dobrej nowinie właściwy sens. W rezultacie wydobywana z niej nowina ma istotnie odmienne znaczenie; inny jest też sens dalekiej perspektywy, którą ta nowina otwiera.

Zmiana ta wpływa na wszystko: na to, w jaki sposób rozumiemy naszą relację z Bogiem, naszą przyszłość, odpowiedzialność, którą podejmujemy jako Kościół i jako uczniowie, i wiele innych rzeczy.

Chcę więc przede wszystkim powiedzieć, że w chrześcijańskim postaniu chodzi o dobrą nowinę, a nie o dobre rady. Należy o tym mówić między innymi dlatego, że wielu ludzi żyło dotąd ze zniekształconym obrazem dobrej nowiny”².

Propozycja modlitwy na zakończenie:

Antoine de Saint-Exupéry – *Modlitwa*³

„Panie, nie modlę się o cuda ani o wizje, proszę tylko o siłę na moje dni. Naucz mnie sztuki małych kroków. Uczyń mnie bystrym i zaradnym, abym potrafił dokonywać ważnych odkryć i nabywać doświadczeń wśród różnorodności każdego dnia. Pomóż mi lepiej wykorzystywać mój czas. Obdarz mnie zmysłem odróżniania tego, co ważne, od tego, co nieistotne. Modlę się o siłę dyscypliny i umiaru, nie tylko aby przejść przez życie, ale i po to, by przeżywać swoje dni pożytecznie i dostrzegać niespodziewane przyjemności i wzloty. Uchroń mnie przed naiwną wiarą, że wszystko w życiu musi iść gładko. Daj mi trzeźwe rozpoznanie, że trudności, porażki, wpadki, niepowodzenia są nam dane przez samo życie, byśmy mogli wzrastać i dojrzewać. Ześlij mi właściwą osobę we właściwym czasie, która będzie miała dość odwagi i miłości, aby mówić prawdę! Wiem, że wiele problemów rozwiązuje się bez mojej pomocy, więc proszę, naucz mnie cierpliwości. Wiesz, jak bardzo potrzebujemy przyjaźni. Uczyń mnie godnym tego najpiękniejszego, najtrudniejszego, najbardziej ryzykownego i kruchego daru życia. Daj mi tyle wyobraźni, abym mógł dzielić się z innymi odrobiną ciepła, we właściwym miejscu, o właściwym czasie, poprzez słowa czy w milczeniu. Oszczędź mi strachu przed przegapieniem czegoś w życiu. Nie dawaj mi tego, co wydaje mi się, że pragnę, lecz to, czego naprawdę potrzebuję. Naucz mnie sztuki małych kroków!”.

Ks. mgr lic. Łukasz Simiński – doktorant w Instytucie Teologii Pastoralnej i Katechetyki na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

² N. T. Wright, *Dobra Nowina. Wiadomość, która zmieniła świat*, Kraków 2016, s. 12-14.

³ A. de Saint-Exupéry, *Modlitwa*, <http://madziowy.pl/cytaty-z-ksiazek-zachowujac-wartosciowe-mysli> (dostęp: 26 czerwca 2017).